

ZUZANA
CANDIGLIOTA
ADVOKÁTKA

Krajský soud v Praze
Nám. Kinských 5
150 75 Praha 5

V Brně dne 12. 11. 2019

Žalobkyně: [REDACTED], nar. [REDACTED]

trvale bytem [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

s místem podnikání tamtéž, IČO [REDACTED]

Zastoupena: Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno

Žalovaný: **Ministerstvo zdravotnictví**

se sídlem Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2

Správní žaloba

proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 29. 8. 2019, č. j. MZDR 34678/2019-2/PRO

Přílohy:

1. Plná moc – sken
2. Usnesení Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru zdravotnictví ze dne 26. 6. 2019, č. j. 087660/2019/KUSK, sp. zn. SZ_07889/2015/KUSK
3. Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 29. 8. 2019, č. j. MZDR 34678/2019-2/PRO
4. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. 48 A 62/2016
5. Žádost o doručení zásilky a stížnost ze dne 29. 10. 2019

ZUZANA CANDIGLIOTA | ADVOKÁTKA

IČ 03746933 | datová schránka by2wpca
Reg. číslo České advokátní komory 16127
Bankovní spojení 2200755319/2010

Burešova 615/6
602 00 Brno
Česká republika

+420 607 005 043
advokatka@candigliota.cz
www.candigliota.cz

I. Úvod žaloby

Žalobkyně touto správní žalobou napadá v plném rozsahu rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví (dále také jen „ministerstvo“) ze dne 29. 8. 2019, č. j. MZDR 34678/2019-2/PRO (dále jen „napadané rozhodnutí“), které jí bylo doručeno fikcí dle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) dne 12. 9. 2019. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti usnesení Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru zdravotnictví (dále jen „správní orgán prvního stupně“ či „krajský úřad“) ze dne 26. 6. 2019, č. j. 087660/2019/KUSK, sp. zn. SZ_078809/2015/KUSK a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

II. Popis rozhodných skutečností

Žalobkyni bylo v roce 2015 na základě její žádosti vydáno oprávnění k poskytování služeb v oboru porodní asistentka formou péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta, a to rozhodnutím krajského úřadu ze dne 12. 1. 2015, č. j. 170819/2014/KUSK. Toto oprávnění ovšem obsahuje dovětek „vyjma vedení fyziologického porodu“, čímž je žalobkyni výrazně **omezen rozsah poskytované péče a je jí tím fakticky znemožňován výkon její profese**, neboť poskytování péče u porodu je hlavní podstatou profese porodní asistentky.

Žalobkyně se proto dne 27. 5. 2015 rozhodla podat novou žádost o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, respektive žádost o rozšíření pravomocného oprávnění k poskytování zdravotních služeb tak, aby jí bylo oprávnění rozšířeno i na péči spočívající ve vedení fyziologického porodu. Správní řízení bylo rozhodnutím krajského úřadu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 021589/2016/KUSK zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 48 odst. 2 správního řádu. Proti zastavení řízení podala žalobkyně odvolání. Ministerstvo zdravotnictví, tj. žalovaný jako odvolací orgán její odvolání zamítlo rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016, č. j. MZDR 20858/2016-2/PRO a potvrdilo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně k nadepsanému soudu správní žalobu z důvodu nezákonnosti tohoto rozhodnutí, které bylo založeno nikoliv na platném českém právu, právu Evropské unie a legitimním správním uvážením, nýbrž na státní ideologii založené na názoru, že porody mohou probíhat pouze v nemocnici. Tedy ideologii, která nezohledňuje, že žena má právo zvolit si místo porodu, kdy si část žen plánovaně zvolí porod doma a ony a jejich děti potřebují asistenci kvalifikovaného zdravotníka, a ignoruje smysl právní úpravy, její ústavně konformní výklad i odborné názory světových autorit a nejnovější vědecké poznatky.

Krajský soud v Praze žalobkyni vyhověl, když svým rozsudkem ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. 48 A 62/2016 obě zmiňovaná rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a žalobkyni přiznal nárok na náhradu nákladů řízení. Učinil tak proto, že dospěl k závěru, že zastavení řízení o nové žádosti žalobkyně podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 48 odst. 2 správního řádu nebylo v souladu s platnou právní úpravou. Předmět řízení o žádosti ze dne 27. 5. 2015 totiž přesahovala rozsah oprávnění, o němž bylo rozhodnuto předchozím pravomocným rozhodnutím žalovaného a tudíž se nejednalo o řízení ve věci, o níž by již bylo pravomocně rozhodnuto. Meritorním posouzením věci se však soud nezabýval, neboť tím by se dopustil předjímání postupu správních orgánů v dalším řízení, k čemuž není oprávněn.

Věc se tedy vrátila k novému projednání ke krajskému úřadu. Ten dne 26. 6. 2019 vydal usnesení č. j. 087660/2019/KUSK, sp. zn. SZ_07889/2015/KUSK, kterým správní řízení zastavil s následujícím odůvodněním. Uvedl, že podzákoné právní předpisy stanoví pro pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody, povinnost zajistit provedení porodu císařským řezem nebo operace směřující k provedení porodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nejdéle do 15 minut od zjištění komplikace porodu. Z toho pak prý vyplývá, že *„vedení fyziologického porodu porodní asistentkou je výkon, který požaduje dostupnost určitého vybavení pro řešení případných patologických situací, proto je rozlišeno pracoviště porodní asistentky podle účelu a rozsahu realizovaných výkonů a jedním z těchto pracovišť je „pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody“, z čehož lze dovodit, že v rámci udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve vlastním sociálním prostředí pacienta nelze fyziologický porod vést.“* V odůvodnění krajský úřad odkázal i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. 30 Cdo 3598/2014, dle kterého *„v České republice nemůže porodní asistentka získat oprávnění k samostatnému vedení fyziologického porodu v domácím prostředí.“*

Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně opět odvolala. I toto odvolání však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 8. 2019 zamítnuto a usnesení krajského úřadu ze dne 26. 6. 2019 tedy potvrzeno.

Žalobkyně se však v době, kdy jí bylo napadané rozhodnutí žalovaným doručováno, nacházela v zahraničí. Doručovanou zásilku tedy nemohla převzít a do schránky jí taktéž nebyla vhozena. Po svém návratu ze zahraničí žalobkyně žalovaného všemi možnými způsoby kontaktovala ve snaze o znovudoručení zásilky. Konkrétně ministerstvo zdravotnictví kontaktovala telefonicky, doporučeným dopisem ze dne 12. 10. 2019 a dne 29. 10. 2019 i osobní návštěvou, kde mluvila s několika pracovníky, ale zásilku ani jakékoliv informace o ní se jí i přes to nepodařilo získat. Jak vyplývá z přiloženého napadaného rozhodnutí, žalovaný je žalobkyni opětovně zaslal na základě její telefonické žádosti ze dne 23. 10. 2019 v dopise datovaném dne 24. 9. 2019, kde jí mimo to sděluje, že toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 9. 2019, neboť toho dne jí bylo doručeno ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu.

Na popsany postup pracovníků ministerstva a neefektivní a zmatečný systém evidence zásilek na ministerstvu podala žalobkyně stížnost ve smyslu § 175 správního řádu, jelikož dle jejího názoru *„není možné, aby ministerstvo odeslalo konkrétní osobě zásilku a v případě jejího nedoručení a opakovaných žádostí této osoby o znovudoručení zásilky nejenže zásilka doručena nebyla, ale ani při osobní návštěvě nebylo možné zjistit, o jakou zásilku se jednalo, nebylo možné ji získat, ale ani zjistit bližší informace.“*

Nyní se žalobkyně touto žalobou dle § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení napadaného rozhodnutí pro jeho nezákonnost.

III. Argumentace

Údajná nemožnost vést fyziologický porod v souladu s právními předpisy

Žalobkyně ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nesouhlasila s tím, že porodní asistentka, poskytující služby pouze ve vlastním sociálním prostředí pacienta, není podle české legislativy oprávněna vést fyziologické porody. Domnívala se, že vydání oprávnění k poskytování zdravotních služeb s omezením „vyjma fyziologického porodu“ je nezákonným projevem svévole krajského úřadu, neboť toto omezení nemá žádný zákonný podklad, zasahuje do práv žalobkyně na podnikání i do práv žen a dětí na zdravotní péči a nemá ani žádné jiné rozumné opodstatnění. Namítala,

že rozhodnutí krajského úřadu nezohledňuje reálný život, právo ženy zvolit si porod ve vlastním sociálním prostředí a právo ženy a dítěte na dostupnou zdravotní péči před, při a po porodu.

K tomu žalovaný uvedl, že krajský úřad správně shledal, že relevantní české právní předpisy neumožňují správním orgánům oprávnění k vedení fyziologických porodů porodní asistentkou ve vlastním sociálním prostředí pacientky vydat a ani o ně žádat, když odkázal na § 10 odst. 3 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách (dále jen „zákon o zdravotních službách“) a prováděcí vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotních zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče a č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, které mají jasně deklarovat, že *„péče spočívající ve vedení porodu je podmíněna existencí zdravotnického zařízení s personálním a věcným vybavením, kterážto právní úprava neumožňuje poskytovat tuto péči a tyto výkony pro jejich rizikovost pro pacienty (ženy i děti) ve vlastním sociálním prostředí pacienta.“*

Žalobkyně s tímto posouzením zásadně nesouhlasí, neboť se nezakládá na platné právní úpravě a svědčí pouze o snaze krajského úřadu i žalovaného vytvářením překážek bránit porodním asistentkám ve výkonu jejich povolání a podnikání a rodičkám ve svobodném rozhodování o tom, jaké místo a druh porodu si zvolí, což je jejich právem. Žalobkyně je dle § 6 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče, odborně způsobilá k výkonu povolání porodní asistentky v plném rozsahu bez odborného dohledu. Ani vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ani zákon o zdravotních službách či jiné právní předpisy **neuvádí žádné důvody, na jejichž základě by mohlo být omezeno toto oprávnění k poskytování zdravotních služeb.**

Zákon o zdravotních službách sice v § 10 odst. 3 stanoví, že v rámci domácí zdravotní péče lze vykonávat pouze takové zdravotní výkony, *„jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením nutným k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení“*, ovšem pro vedení porodu v sociálním prostředí je stanoveno právě vybavení pro kontaktní pracoviště ošetrovatelské péče v gynekologii a porodní asistenci dle Přílohy č. 8 k vyhlášce č. 92/2012 Sb., v jehož rámci je péče porodní asistentkou poskytována.

Žalobkyně zde znovu uvádí, že se ztotožňuje s již v odvolání prezentovaným názorem pana prof. JUDr. Iva Telce, CSc.,¹ který zpochybňuje argumentační závaznost výše citovaného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2016, sp. zn. 30 Cdo 3598/2014, a tuto svou argumentaci dále rozvádí. Zmiňovaný rozsudek jednak vůbec není rozhodnutím vydaném v soudním řízení správním, a také se splnění podmínek stanovených ve vyhlášce č. 92/2012 Sb., konkrétně povinnosti zajistit provedení porodu císařským řezem nebo operace směřující k provedení porodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nejdéle do 15 minut od zjištění komplikace porodu, nevztahuje na kontaktní pracoviště domácí péče v porodní asistenci, přitom žalobkyně žádala o oprávnění k poskytování domácí péče, nikoliv o oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve zdravotnickém zařízení. Mimochodem uvedenou podmínku 15 minut, i kdyby se na pracoviště domácí péče vztahovala, lze zajistit například na základě součinnosti s jinými poskytovateli zdravotních služeb či se zdravotnickou dopravní službou.

---

¹ TELEČ, Ivo. Porody ve vlastním sociálním prostředí podle práva. *Zdravotnické právo a bioetika* [online]. Publikováno dne 3. 3. 2018. Dostupné z: <https://zdravotnickepravo.info/porody-ve-vlastnim-socialnim-prostredi-podle-prava/>

Prof. Telec v citovaném článku nad rámec již zmiňovaného taktéž dospěl k závěru o tom, že „*vedení fyziologického porodu porodní asistentkou je právně možné též v podobě ošetrovatelského procesu v rámci zdravotně-právní instituce domácí péče (a veřejnoprávního oprávnění k ní na úseku ošetrovatelství), jež je legálním projevem pomoci při porodu ve vlastním sociálním prostředí rodičky.*“ To ostatně vyplývá i ze zákona o zdravotních službách ve spojení s vyhláškou č. 55/2011 Sb. Zde je výslovně počítáno s poskytováním péče u porodu v domácím prostředí, když podle § 10 zákona o zdravotních službách **lze poskytovat ve vlastním sociálním prostředí pacienta ošetrovatelskou péči, přičemž tato péče je** definována v § 5 odst. 2 písm. f), kde se uvádí, že porodní asistentka může „*připravovat rodičku k porodu, pečovat o ni ve všech dobách porodních a vést fyziologický porod, včetně případného nástřihu hráze; v neodkladných případech vést i porod v poloze koncem pánevním.*“

Proto závěr dovozený Nejvyšším soudem o tom, že „*Z výše uvedeného (citované vyhlášky č. 92/2012 Sb. – pozn. autorky) jednoznačně vyplývá, že v České republice nemůže porodní asistentka získat oprávnění k samostatnému vedení fyziologického porodu v domácím prostředí,*“ nelze považovat za správný, neboť jediné, co „*z výše uvedeného vyplývá*“ je „*podzákoné omezení ústavně zaručeného hospodářského práva poskytovatelů zdravotních služeb podnikat v oboru porodní asistence, co do územního nebo místního vymezení trhu, na kterém smí poskytovat své služby.*“² To je na rámec uvedeného současně **v rozporu s článkem 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod** (dále jen „Listina“), neboť právo na podnikání je chráněno článkem 26 Listiny a „*meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou upraveny pouze zákonem.*“

K otázce možnosti vedení fyziologického porodu v souvislosti s právem rodičky na svobodnou volbu místa a způsobu porodu se vyjádřil také Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 24. července 2013, sp. zn. I. ÚS 4457/12. Zde uvádí, že: „*Nelze zajisté vyloučit, že i klidně probíhající fyziologický porod se může rychle změnit; předpokládat všechny možnosti a reagovat na ně v poměrně značném předstihu by de facto muselo vést k naprostému vyloučení možnosti tzv. domácích porodů. Tu Ústavní soud připomíná, že moderní demokratický a právní stát je založen na ochraně individuální a nedotknutelné svobody, jejíž vymezení úzce souvisí s důstojností člověka. Tato svoboda, jejíž součástí je i svoboda v osobních věcech, které člověk činí, je doprovázena určitou mírou přijatelného rizika. Právo na svobodnou volbu místa a způsobu porodu z hlediska rodičů je limitováno jen zájmem na bezpečném porodu a zdraví dítěte, tento zájem však nelze vykládat jako jednoznačnou preferenci porodů ve zdravotnických zařízeních.*“

Z uvedeného tedy vyplývá, že vyloučení možnosti fyziologického porodu v sociálním prostředí rodičky by vedlo k porušení práv jednotlivce garantovaných v demokratickém právním státě a rozhodnutí, které tvrdí opak v rámci přezkumu jeho zákonnosti nemůže obstát.

Na základě výše uvedeného tedy v žádném případě nelze považovat za správné tvrzení žalovaného o tom, že názory pana prof. Telce nejsou pro účely tohoto řízení relevantní či souhlasit s tím, že komplexní péči, tj. včetně vedení fyziologických porodů, může porodní asistentka poskytovat pouze ve zdravotnickém zařízení. V takovém případě by se jednalo o rozpor s výše citovaným nálezem Ústavního soudu a tedy i s právem ženy na svobodnou volbu místa a způsobu porodu. Nadto je nutno podotknout, že v případě, kdy si žena svobodně zvolí možnost domácího porodu, tak se již nejedná pouze o její práva, ale také o právo novorozence na to, aby byl zohledněn jeho nejlepší zájem, který má být dle článku 3 Úmluvy o právech dítěte předním hlediskem při rozhodování (nejen) správních orgánů. A v této situaci je nepochybně v nejlepším zájmu dítěte (ale i jeho matky) to, aby domácí porod proběhl v přítomnosti

---

² Tamtéž.

kvalifikované porodní asistentky. **Z tohoto důvodu je nutné zvolit takový výklad současné právní úpravy, který umožňuje porod doma s porodní asistentkou a zachování práv třetích osob na zdraví a zdravotní péči.**

To, že se správní orgány nevypořádaly s nejlepším zájmem dětí, které se rodí a budou rodit plánovaně doma, také zakládá protiprávnost i protiústavnost rozhodnutí. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu je třeba při rozhodování v případech týkajících se dítěte náležitě zohlednit nejlepší zájem dítěte (viz např. náleží ÚS ze dne 26. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 2482/13, náleží ÚS ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. II. ÚS 169/16). Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte: „Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnymi orgány.“ Podle Ústavního soudu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zakládá nejen substantivní základní právo dětí, aby jejich zájem byl předním hlediskem při rozhodování, ale rovněž **interpretační zásadu, tedy povinnost volit vždy výklad nejprůhodnější z hlediska nejlepšího zájmu dítěte**, a procesní pravidlo nutnosti hodnotit dopad činěného rozhodnutí na dítě, kterého se týká, a reflektovat tuto úvahu v odůvodnění rozhodnutí (náleží ÚS ze dne 31. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 2344/18).

Nekonzistentnost v rozhodování jednotlivých krajských úřadů o téže otázce

Další z námitek žalobkyně byla ta, že zatímco správní orgán prvního stupně jí od roku 2015 odmítá vydat oprávnění k poskytování zdravotních služeb bez omezení „vyjma fyziologických porodů“, tak **jiné krajské úřady v České republice vydaly jiným žadatelkám předmětné oprávnění bez omezení – tedy pouze pro obor porodní asistentka (bez dodatku „vyjma fyziologických porodů“)**. Toto své tvrzení v odvolání doložila uvedením konkrétních případů, kdy jiné porodní asistentky v poslední době obdržely neomezené oprávnění k podnikání v oboru porodní asistentka.

I tuto námitku žalovaný označil za nerelevantní, když shledal, že míří proti již pravomocnému rozhodnutí krajského úřadu ze dne 12. 1. 2015, které nebylo předmětem daného odvolacího přezkumu.

Soudu by však dle žalobkyně tato skutečnost uniknout neměla, jelikož se prokazatelně zakládá na pravdě. Ostatně stejný problém byl v rozhodovací praxi krajských úřadů obecně shledán i v obdobném případě, týkajícím se taktéž práce porodních asistentek. Konkrétně šlo o postup krajských úřadů při rozhodování o udělení registrace k provozu nestátních zdravotnických zařízení, v nichž je možno provádět porody za pomoci porodních asistentek. V této věci bylo před několika lety z vlastního podnětu veřejného ochránce práv zahájeno šetření, jehož závěrem bylo zjištění, že „v České republice skutečně dochází k nerovnému přístupu vůči provozovatelům žádajícím o registraci, resp. je po nich v rámci jednotlivých krajů vyžadováno splnění rozdílných povinností, některých dokonce zcela nad rámec zákona.“³

Uvedené svědčí rozsáhlé svévoli a obstrukcím ze strany státu a jeho orgánů ve snaze bránit porodním asistentkám ve výkonu jejich povolání, čímž dochází nejen k nezákonnému omezení jejich ústavně garantovaného práva na podnikání, ale také k již citovaným zásahům do základních práv a svobod třetích osob, a to konkrétně rodiček a jejich dětí.

---

³ Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 4. 11. 2009, sp. zn. 2481/2009/VOP ve věci postupu krajských úřadů při rozhodování o udělení registrace k provozu nestátních zdravotnických zařízení

Těmito postupy se správní orgány, tedy zde krajský úřad a i žalovaný v důsledku toho, že jeho postup schvaluje, dopouští jednání, které je v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů a správního řízení. Žalobkyně si je vědoma, že porušení těchto zásad se v první řadě dopustil správní orgán prvního stupně. Jejich nerespektování a potvrzení nezákonného rozhodnutí žalovaným se však rovná porušení zákona se všemi důsledky s tím spojenými (jako je nezákonnost rozhodnutí vydaného v daném správním řízení, tj. napadaného rozhodnutí, a následný nárok účastníka na náhradu škody či nemajetkové újmy).⁴ Jejich respektování je tedy vynutitelné i v rámci správního nebo ústavního soudnictví.⁵

Lze uvést například zásady individualizace a legitimního očekávání, zakotvené v § 2 odst. 4 správního řádu. Ten stanoví, že „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*“

Zásada individualizace byla v případě žalobkyně porušena, neboť ač ve výjimečných případech rozdíly v rozhodování správních orgánů být mohou, musejí vycházet z důvodných okolností a musejí být řádně odůvodněny.⁶ Právě to však v projednávané věci chybí, neboť **žalobkyně doložila vše potřebné k tomu, aby jí bylo předmětné oprávnění uděleno**, stejně jak to učinily žadatelky v jiných krajích, které oprávnění bez omezení získaly, **a přesto její žádosti nebylo vyhověno**.

Co se týče zásady předvídatelnosti práva (neboli zásady legitimního očekávání), tak ta vychází z požadavku ustálené rozhodovací praxe správních orgánů. Jak uvedl Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03, „*ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož neopominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánu veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky.*“ V případě žalobkyně však došlo **k rozdílnému zacházení** než v obdobných případech jiných porodních asistentek, čímž bylo ze strany krajského úřadu i žalovaného jednáno způsobem, který je neslučitelný právě s článkem 1 odst. 1 Ústavy České republiky, tedy v úctě k právům a svobodám člověka a občana.

Dále pak § 4 odst. 1 správního řádu, dle kterého „*Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.*“ Služebný charakter veřejné správy totiž vyplývá mimo jiné i z toho, že v daném případě rozhodující úřední osoba **není osobně zainteresována na výsledku řízení**.⁷ Právě o této nezainteresovanosti však lze v řešené věci pochybovat, neboť jak žalobkyně v této žalobě již jednou uvedla, tak v naší společnosti je patrná snaha státu prostřednictvím svých orgánů prosazovat ideologii, která se otevřeně staví proti domácím porodům a nezohledňuje, že žena má právo zvolit si místo porodu, a že v takovém případě žena i dítě potřebují asistenci kvalifikovaného zdravotníka. V případě žalobkyně jsou dány stejné objektivní skutečnosti jako v případě jiných žadatelek – porodních asistentek, kterým bylo oprávnění pro výkon své profese jinými krajskými úřady bez omezení uděleno.

---

⁴ POTĚŠIL, Lukáš; HEJČ, David; RIGEL, Filip; MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 27.

⁵ Tamtéž.

⁶ POTĚŠIL, Lukáš; HEJČ, David; RIGEL, Filip; MAREK, David. Správní řád. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 32.

⁷ Tamtéž.

Negativní a zaujatý postoj krajského úřadu k problematice fyziologických porodů demonstruje například také „Informace týkající se porodních asistentek oprávněných poskytovat zdravotní služby ve Středočeském kraji“, ze které vyplývá mimo jiné to, že **žádná porodní asistentka ve Středočeském kraji nemá oprávnění poskytovat zdravotní služby v oboru porodní asistentka v plném rozsahu**, tj. včetně vedení fyziologických porodů.⁸ Tomu je tak i přes to, že žalobkyně je známo více případů z jiných krajů, kdy bylo porodním asistentkám oprávnění uděleno bez jakéhokoliv omezení.

Žalovaný se však tím, že popsaný postup krajského úřadu shledal správným a souladným s platnými právními předpisy, také dopustil porušení uvedených zásad činnosti správního orgánu, což zakládá **jeden z důvodů, pro které by měl soud napadané rozhodnutí zrušit pro jeho nezákonnost.**

Zásah do práva na podnikání

Pro úplnost žalobkyně uvádí, že postupem správních orgánů v předchozím řízení bylo **zasazeno taktéž do jejího práva na podnikání ve smyslu článku 26 Listiny** ve spojení s článkem 4 odst. 2 Listiny. Článek 26 odst. 1 Listiny říká, že: „Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“ Odstavec 2 citovaného ustanovení pak stanoví, že: „Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.“

O zákonné omezení se jedná například v případech, kdy je pro výkon určitého povolání nutno doložit potřebnou kvalifikaci. Tomu tak je i případě porodních asistentek, avšak zde jsou navíc další podmínky a omezení pro výkon jejich povolání stanoveny vyhláškami provádějícími zákon o zdravotních službách. Pokud správní orgány tyto podzákonné předpisy vykládají restriktivním způsobem, který zasahuje do práva na podnikání a do práv třetích osob, aniž by k tomu byl jakýkoli zákonný podklad, jde o porušení ústavních zásad, podle kterých povinnosti a zásahy do základních práv mohou být ukládány a stanoveny pouze zákonem a na základě zákona. Znovu je třeba zopakovat, že **státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, a zákon nestanoví správním orgánům žádné oprávnění posuzovat, které výkony je porodní asistentka oprávněna provádět v rámci domácí péče a které ne.** I kdyby správní orgány byly oprávněny toto posuzovat, nemají žádnou odbornost k tomu, aby samy určovaly, které úkony zdravotní péče a s jakým vybavením jsou ve vlastním sociálním prostředí klienta bezpečné a v souladu se současnými medicínskými poznatky. Tuto odbornost naopak mají Světová zdravotnická organizace, vědecká pracoviště i odborné profesní organizace porodních asistentek, ať už domácí nebo mezinárodní, které se na základě důkazů shodují na tom, že porod nízkorizikové rodičky za asistence porodní asistentky je bezpečnou volbou.⁹

---

⁸ Dostupné z: https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/databaze/-/asset_publisher/XqCJ9jLu3LCW/content/informace-tykajici-se-porodnich-asistentek-opravnenych-poskytovat-zdravotni-sluzby-ve-stredoceskem-kraji;jsessionid=00DDE9DB409FA6BC9447239ABDFCCA32.liferay_s1.

⁹ Viz například stanovisko Unie porodních asistentek a Mezinárodní konfederace porodních asistentek: <https://www.unipa.cz/stanovisko-unie-porodnich-asistentek-k-porodum-mimo-zdravotnicka-zarizeni>; Informační brožura o místě porodu: https://www.unipa.cz/wp-content/uploads/2017/07/Rozhodnuti_o_miste_porodu_brozura.pdf; Vědecké studie: <http://www.biostatisticka.cz/british-columbia-vysledky-planovanych-porodu-doma-v-peci-registrovane-pa-v-porovnani-s-porody-v-porodnici-v-peci-pa-nebo-lekare>; <https://www.biostatisticka.cz/birthplace-in-england-vliv-planovaneho-mista-porodu-na-vysledek-porodu-u-zdravych-zen-s-nizkorizikovym-tehotenstvim>.

Obstrukce při doručování

Jak je již popsáno v druhé části této žaloby, žalobkyně dává k pozornosti soudu taktéž způsob jednání, kterého se jí ze strany žalovaného po vydání napadaného rozhodnutí dostávalo. Opět je zde vidět rozpor se zásadou přístupu správního orgánu k dotčené osobě, obsaženou v § 4 odst. 1 správního řádu, ze které vyplývá služební charakter veřejné správy a povinnost podle možnosti **vycházet vstříc osobám dotčeným právní činností**.

Obranou proti takovému postupu ze strany správního orgánu, k jakému v této věci došlo, je podání stížnosti dle § 175 správního řádu, což žalobkyně učinila a text této stížnosti s podrobným popisem situace tvoří přílohu této žaloby. Porušením jedné ze zásad činnosti správního orgánu se zde žalovaný opět dopustil porušení jemu zákonem stanovených povinností, které zakládá **nezákonnost napadaného rozhodnutí**.

Pokud však tento případ podrobíme důkladnějšímu přezkumu, tak zjistíme, že výzva k vyzvednutí zásilky s napadaným rozhodnutím byla žalobkyni do schránky vhozena dne 2. 9. 2019. Písemnost sama pak měla být uložena ve smyslu § 23 správního řádu, načež mělo být žalobkyni doručeno fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu, který stanoví, že: *„Jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty.“* Odstavec 2 citovaného ustanovení však uvádí následující: *„Prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.“*

Přesně tato situace pak dopadá na případ žalobkyně, která byla ve dnech 2. 9. 2019 – 12. 9. 2019 v zahraničí, a proto nebyla s to si uloženou písemnost vyzvednout. Ze zákona by jí tedy příslušel nárok požádat o určení neplatnosti doručení dle § 41 správního řádu. Žalobkyně tak však ve snaze zabránit vzniku dalších procesních komplikací nevyužila a místo toho se snažila několika různými způsoby kontaktovat žalovaného s žádostí o znovudoručení. Dostalo se jí však pouze nevstřícného a nekompetentního jednání, kdy jí ani po rozhovoru s několika pracovníky ministerstva nikdo nebyl schopen sdělit informaci o tom, zda a jaká zásilka jí byla ze strany žalovaného doručována.

Role v tomto správním řízení se tedy oproti tomu, co očekává zákon, vyměnily a je to právě žalobkyně, která se snažila k žalovanému jakožto správnímu orgánu v rámci svých možností chovat co nejvstřícněji, i když jí na rozdíl od žalovaného tuto povinnost žádný zákon či jiný právní předpis neukládá.

IV. Závěr

Závěrem této správní žaloby žalobkyně shrnuje, že napadané rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné z důvodu nesprávného posouzení v textu analyzovaných otázek vyplývajících z hmotného práva a taktéž z důvodu porušení zákonem stanovených zásad pro činnost správních orgánů. Nesprávný právní názor žalovaného nejen že je v rozporu s vnitrostátními právními předpisy, ale taktéž s ústavním pořádkem České republiky.

V. Návrh

Žalobkyně navrhuje, aby soud vydal následující rozsudek:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 29. 8. 2019, č. j. MZDR 34678/2019-2/PRO, se v plném rozsahu zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení.

████████████████████

zastoupena

Zuzanou Candigliota, advokátkou